

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙНО- ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ ДОНБАСУ)

М. Ф. Іванов

*Донбаська національна академія будівництва і архітектури,
вул. Державіна, 2, м. Макіївка, Донецька область, Україна, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Отримана 17 жовтня 2012, прийнята 26 жовтня 2012.

Анотація. Розробка вищевказаних стратегій базується на застосуванні методів стратегічного управління, стратегічного (ідеалізованого) проектування, експертних оцінок, структурно-логічного, економіко-математичного моделювання та пов'язана, насамперед, з розширенням маркетингових можливостей і комунікаційних зв'язків для розвитку конкретного регіону. На рівні Донбасу, включаючи Донецьку та Луганську області, пропонується розробити відповідну семицільову програму «Україна-Донбас-Схід-Захід-2017 рік», яка становить структуру системи управління регіональним розвитком Донбасу, узгоджену з національними стратегіями інноваційно-інвестиційного розвитку України. Запропоновані сім стратегічних цілей розвитку Донбаського регіону із конкретизацією відповідних стратегій регіонального розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності.

Ключові слова: інноваційно-інвестиційна діяльність, організаційно-економічний механізм активізації, стратегії міжрегіонального та внутрішньорегіонального розвитку, стратегічне управління, стратегічне (ідеалізоване) проектування, управління проектами.

РАЗРАБОТКА СТРАТЕГИЙ РАЗВИТИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО- ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕХАНИЗМОВ АКТИВИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ (НА ПРИМЕРЕ ДОНБАССА)

М. Ф. Иванов

*Донбасская национальная академия строительства и архитектуры,
ул. Державина, 2, г. Макеевка, Донецкая область, Украина, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Получена 17 октября 2012, принята 26 октября 2012.

Аннотация. Разработка вышеуказанных стратегий основывается на использовании методов стратегического управления, стратегического (идеализированного) проектирования, экспертных оценок, структурно-логического, экономико-математического моделирования и связано, прежде всего, с расширением маркетинговых возможностей и коммуникационных связей для развития конкретного региона. На уровне Донбасса, включая Донецкую и Луганскую области, предлагается разработать соответствующую семицелевую программу «Украина-Донбасс-Восток-Запад-2017 год», которая составляет структуру системы управления региональным развитием Донбасса, согласованную с национальными стратегиями инновационно-инвестиционного развития Украины. Предложенные семь стратегических целей развития Донбасского региона с конкретизацией соответствующих стратегий

регіонального розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності.

Ключевые слова: інноваційно-інвестиційна діяльність, організаційно-економічний механізм активізації, стратегії міжрегіонального і внутрі-регіонального розвитку, стратегічне управління, стратегічне (ідеалізоване) проектування, управління проектами.

STRATEGY DEVELOPMENT, ORGANIZATIONAL-ECONOMIC MECHANISM ENHANCING INNOVATION-INVESTMENT ACTIVITY IN UKRAINE (ON THE EXAMPLE OF DONBAS)

Myhailo Ivanov

*Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture,
2, Derzhavina Str., Makiivka, Donetsk Region, Ukraine, 86123.*

E-mail: manage_nasa@mail.ru

Received 17 October 2012, accepted 26 October 2012.

Abstract. Development of the above strategies based on the use of strategic management, strategic (idealized) design, expert assessments, structural and logical, economic and mathematical modeling, and is primarily associated with the expansion of marketing opportunities and communication for development of a specific region. At the level of the Donbass, including Donetsk and Lugansk regions, it is proposed to develop an appropriate program semitselevuyu "Ukraine-Donbass-East-West-2017", which is the structure of the system of regional development management Donbass, consistent with national innovation and investment development in Ukraine. The proposed seven strategic objectives of the Donbass region with a concrete strategies for regional development of organizational and economic mechanisms for enhancing innovation and investment.

Keywords: innovation and investment, organizational and economic mechanism of activation, strategic interregional and within regional development, strategic management, strategic (idealized) design, and project management.

Вступ

Вирішення проблем розробки стратегій міжрегіонального та внутрішньорегіонального розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності виступає особливо актуальним в сучасних умовах проведення соціально-економічних реформ в Україні. Слід зазначити, що одним із найбільш важливих напрямків залучення інвестицій в регіони в сучасному світі виступає розвиток інноваційної сфери як в регіонах, так і в цілому в державі. В Україні та її регіонах розвиток інноваційно-інвестиційної інфраструктури та організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності значно відстає від відповідних інфраструктури та організаційно-економічних механізмів країн-членів ЄС та інших розвинутих

країн. Таким чином, дуже актуальним стає потреба розроблення в Україні національної та регіональних стратегій розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності.

Аналіз досліджень

Дослідженню проблем необхідності розроблення інноваційних та інвестиційних стратегій розвитку на національному та регіональному рівнях присвячені наукові праці таких вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів: М. І. Туган-Барановського, В. М. Гєєця, О. С. Гальчинського, В. О. Онікієнко., З. С. Варналія, М. Г. Чумаченко, О. І. Амоші, І. О. Бланка, В. Г. Федоренко, М. І. Долишнього, В. М. Василенко, Ю. В. Орловської, В. О. Оніщенко,

Д. М. Стенченко, В. Н. Амітана, М. В. Ігошина, Д. Г. Львова, Й. Шумпетера, М. Кондратьєва, Г. Менш, І. Т. Балабанова, Р. А. Фатхудінова та ін.[1, 2, 3]. В той же час для сучасних умов України дуже актуальним є розробка стратегій міжрегіональних та всередині регіонального становлення та розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності.

Формування мети

Метою дослідження є розроблення стратегій міжрегіонального та внутрішньорегіонального розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності в сучасних умовах проведення соціально-економічних реформ в Україні.

Виклад основного матеріалу

Для досягнення поставленої мети автором розроблені методологічні основи створення організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності та визначення стратегій міжрегіонального і внутрішньорегіонального розвитку зазначених механізмів у регіонах України, які включають застосування методів стратегічного управління, стратегічного (ідеалізованого) проектування, експертних оцінок, структурно-логічного і економіко-математичного моделювання [4, 5, 6, 7, 8].

Використання методу ідеалізованого (стратегічного) проектування при розробці стратегій міжрегіонального та внутрішньорегіонального розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності в сучасних умовах регіонів України визначає наступні два етапи: по-перше, ідеалізація, яка включає формування проблемного місива та планування цілей, по-друге, реалізація, яка складається із планування засобів та ресурсів, проектування впровадження в життя та контролю і управління.

Розроблення вказаних стратегій пов'язано, насамперед, з розширенням маркетингових можливостей і комунікаційних зв'язків для розвитку конкретного регіону, у першу чергу, з розвитком інноваційно-інвестиційної інфраструктури в цьому регіоні і формуванням нового іміджу регіону. З метою встановлення нових

внутрішньорегіональних і міжрегіональних зв'язків конкретного регіону усередині України доцільно виділити наступні комунікаційні цілі: координаційний рівень «А» – взаємодія і партнерські відносини міст та районів у межах першої області, що входить у конкретний регіон; координаційний рівень «Б» – взаємодія і партнерські відносини міст та районів у межах другої області, що входить у конкретний регіон, і т.д.; координаційний рівень «Р» – взаємодія і партнерські відносини міст та районів у межах всіх областей, що утворюють конкретний регіон.

Визначення вказаних стратегій при розробці модельної регіональної програми «Україна-конкретний регіон-Схід-Захід-2017 рік» (УКРСЗ–2017) повинно бути націлено на більш тісну і довірчу координацію регіональної політики з активізації інноваційно-інвестиційної діяльності, насамперед, на координаційному рівні «Р», тобто в цілому в масштабі конкретного регіону. При існуючій системі державного управління в Україні координаційні рівні «А» і «Б», в основному, забезпечуються діяльністю органів обласного управління, а саме: обласними Радами та державними адміністраціями.

На основі розроблених автором методичних основ визначення стратегій розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності в конкретних регіонах України були визначені перспективні стратегії зазначеної діяльності на рівні Донбаського регіону і АР Крим, а також міжрегіональні стратегії в напрямку «Донбас-Крим». У цій статті розглянемо розробку вказаних стратегій на прикладі Донбаського регіону.

На рівні Донбасу, включаючи Донецьку і Луганську області, доцільно розробити відповідну семицільову програму «Україна-Донбас-Схід-Захід-2017 рік» (УДСЗ–2017), яка б мала наступні дві складові частини: окремо для Донецької і Луганської областей. Це обґрунтовано тим, що провідними галузями для Донбаського регіону у вихідному стані є вугільна промисловість, металургія та енергетика. При цьому саме вугільна промисловість є основною сировинною базою і для металургії, і для енергетики. З огляду на існуючу систему регіонального управління в Україні, поділ семицільової

програми «Україна-Донбас-Схід-Захід-2017 рік» (УДСЗ–2017) на дві частини є необхідним. Паралельно наявність семи цілей у цій програмі забезпечує стратегічну єдність її з національною семицільовою програмою «Україна-Регіони-Схід-Захід-2017 рік» (УРСЗ–2017). З урахуванням специфіки і особливостей Донбаського регіону сім стратегічних цілей УРСЗ–2017 у регіональній програмі УДСЗ–2017 можуть бути адаптовані в такий спосіб:

- 1-а стратегічна ціль: «Інформація, створення телекомунікаційних мереж, системи технологічних парків і технополісів з реалізацією національних і регіональних науково-технічних програм»;
- 2-а стратегічна ціль: «Фінанси, ризиковий капітал, міжнародні товарні і фондові біржі»;
- 3-я стратегічна ціль: «Експорт, транзит і реструктуризація регіональної економіки»;
- 4-а стратегічна ціль: «Вугілля, метал, енергетика, енергоощадження і новітні технології»;
- 5-а стратегічна ціль: «Інвестиційно-будівельна діяльність і реконструкція підприємств і споруд»;
- 6-а стратегічна ціль: «Стратегічні міжнародні союзи, космос, наука»;
- 7-а стратегічна ціль: «Освіта і підготовка інноваційних і інвестиційних підприємців».

Використання системи експертних оцінок і методики «мозкового штурму» («Pattern») дозволяють забезпечити адаптацію національної програми УРСЗ–2017 до умов і потреб Донбасу. Одночасно система оцінювання і розроблення пропозицій у регіональну програму УДСЗ–2017 повинна здійснюватися з урахуванням інтересів Асоціації керівників і підприємців регіону, асоціації банківсько-кредитних установ регіону, Конгресу громадських організацій регіону і ін. Узгодження всіх пріоритетів і пропозицій можливо на Асамблеї розвитку Донбасу, де повинні бути представлені суб'єкти регіонального розвитку Донецької і Луганської областей, а також зацікавлені суб'єкти Дніпропетровської, Запорізької, Харківської та ін. областей України і Ростовської та ін. областей Росії.

Регіональна програма «УДСЗ–2017» визначає наступну першу стратегічну ціль – «Інформація, створення телекомунікаційних мереж,

системи технологічних парків і технополісів з реалізацією національних і регіональних науково-технічних програм в Донбаському регіоні». Для встановлення комунікаційних зв'язків з запропонованим Українським інформаційним Центром міжнародної торгівлі і телекомунікацій у Києві створюються відповідні інформаційні центри міжнародної торгівлі в Донецьку і Луганську, а також Донбаський інтегрований інформаційний Центр міжнародної торгівлі і телекомунікацій у м. Макіївці. Це пояснюється тим, що Макіївка є типовим містом Донбаського регіону з перевагою підприємств вугільної промисловості і металургії, яке розробило стратегічний план соціально-економічного розвитку міста до 2015 року та позиціонується в регіоні, як «Донбас в мініатюрі». Крім цього, на межі Донецька та Макіївці в зеленій зоні пропонується створення академічного наукового містечка по інноваційно-інвестиційним проектом «Донбаський технологічний край» (Донбастехнокрай) на основі використання інформаційних технологій. У провідних містах Донбаського регіону, а саме: Маріуполь, Горлівка, Краматорськ, Єнакієве, Алчевськ, Красноармійськ, Шахтарськ, Червоний Промінь, Сєвєродонецьк, Лисичанськ, Красnodон, Антрацит, Сніжне – будуть розгортатися інформаційні порти і центри з забезпечення інтегрованої телекомунікаційної мережі для функціонування Донбаського інформаційного центру міжнародної торгівлі і телекомунікацій.

З метою реалізації національної і регіональної ідеї лідерства в інноваційно-інвестиційній сфері новий імідж Донбасу, як лідера української експортно-орієнтованої економіки і інноваційно-інвестиційного прогресу дозволяє ставити цілі з досягнення Донецьком, Луганськом, Макіївкою, Маріуполем і іншими містами Донбаського регіону лідерства в науково-технічному прогресі, в оволодінні новітніми технологіями у виробництві конкурентоспроможної на світовому ринку продукції.

Новий імідж Донбасу, як міжнародного лідера в інноваційно-інвестиційній сфері, допоможе створити системи технологічних парків і технополісу насамперед у Донецько-Макіївській агломерації, у Луганську і Маріуполі, а потім і в інших провідних містах Донбаського регіону. Щодо цього доцільним є розроблення,

по-перше, менеджерської концепції «Українсько-Донбаська модель» із створення нового іміджу Донбасу, розвитку маркетингових можливостей і реструктуризації регіональної економіки за інноваційно-інвестиційним напрямком, а по-друге, розроблення та реалізація міжнародного інноваційно-інвестиційного проекту «Донбастехнокрай» із створення і функціонування технополісу (наукограду) на базі Донецько-Макіївської агломерації. Як аналог концепції «Українсько-Донбаська модель» може виступати менеджерська концепція «Ессенська модель» з реструктуризації Рурського вугільного басейну в Німеччині, але з урахуванням історичних, економічних, соціальних, екологічних, культурних і інших особливостей Донбаського регіону і України в цілому.

Друга стратегічна ціль регіональної програми УДСЗ-2017 «Фінанси, ризиковий капітал, міжнародні товарні і фондові біржі» передбачає створення і функціонування в Донецьку і Луганську обласних філій пропонованого Банку розвитку України, а також представництво Української товарної і фондової бірж. З метою концентрації регіональних інвестиційних і фінансових ресурсів економічно виправданим є створення регіонального інвестиційного Банку реконструкції і розвитку Донбасу. На шляху до побудови цього банку доцільним є створення і функціонування Донбаської фінансової корпорації, засновниками якої можуть бути провідні банки, страхові компанії, фінансово-промислові групи (ФПГ) і підприємства Донбасу.

Доцільним є організація Кабінетом Міністрів України, Донецькою і Луганською облдержадміністраціями, підприємствами, ФПГ та організаціями регіону Донбаської інноваційно-фінансової групи (ДІФгруп) і Донбаської корпорації з розвитку регіону (ДонКР). ДІФгруп і ДонКР мають на меті активізувати інноваційно-інвестиційну діяльність у Донбаському регіоні на основі міжрегіонального і міжнародного співробітництва. ДІФгруп і ДонКР доцільно створити як акціонерні товариства типу «холдинг». Вони повинні засновувати свою діяльність на принципах спільного фінансування та державно-публічного партнерства для реалізації інноваційних і інвестиційних проектів на Донбасі і в інших регіонах Ук-

раїни з орієнтацією на вітчизняний і міжнародний акціонерний капітал, у тому числі і венчурний капітал.

Третя стратегічна ціль регіональної програми УДСЗ-2017 передбачає насамперед розвиток експортно-орієнтованих підприємств Донбасу разом із ФПГ, міжнародної транзитної інфраструктури, а також реструктуризацію регіональної економіки в інноваційному напрямку. Оптимізація гірничо-металургійного і енергетичного комплексів Донбасу, а також удосконалювання в інноваційному напрямку провідних ФПГ, основні підприємства яких функціонують у регіоні, дозволить розширити в Донбаському регіоні перспективні види економічної діяльності: машинобудування, приладобудування, автобудування, мікроелектроніку, а також створити матеріально-технічну базу для виробництва комп'ютерів, супутників, роботів та інших інноваційних товарів і послуг. Для досягнення зазначених цілей служить реалізація запропонованого інноваційно-інвестиційного проекту «Донбастехнокрай».

Четверта стратегічна ціль регіональної програми УДСЗ-2017 націлена на розвиток вугільно-металургійного і енергетичного комплексів Донбасу на основі інноваційного напрямку функціонування ФПГ, концернів та ін. шляхом створення технологічного ланцюжка «шахта-збагачувальна фабрика-коксохімзавод-металургійний завод» або «шахта-ТЕС» або «шахта-збагачувальна фабрика-ТЕС». При цьому забезпечується інноваційно-інвестиційний розвиток зазначених виробничих комплексів, а також освоєння нетрадиційних джерел одержання енергії (вітроенергетика, сонячна енергетика, цирконієва енергетика і ін.). При цьому паралельно розробляється та реалізується Програма енергозаощадження в регіоні, що включає перехід на енергоощадні технології і відповідні організаційно-економічні механізми. Програма енергозаощадження реалізується не тільки у сфері виробництва, але і у житлово-комунальній сфері.

П'ята стратегічна ціль програми УДСЗ-2017 пов'язана з розвитком міжнародних науково-технічних, інноваційно-інвестиційних та інших зв'язків. ДІФгруп, ФПГ і інші учасники зовнішньоекономічних зв'язків здатні встановити тісні міжнародні контакти із трансферту

технологій, з проведення спільних наукових досліджень і реалізації інноваційно-інвестиційних проектів. Для досягнення зазначених цілей доцільно організувати проведення Донбаської міжнародної інноваційно-інвестиційної виставки за типом Гонноверської у Німеччині. Велику роль у цьому покликані зіграти Донецька і Луганська торгово-промислові палати, ФППГ і ін. При цьому варто орієнтуватися на перспективні напрямки в глобалізації світової економіки, пов'язані зі створенням міжнародного транспортно-інформаційного мосту «Схід-Захід», що може включати Донбаський регіон як опорну сполучну ланку як усередині України, так і в міжнародному напрямку «Схід-Захід». Одночасно необхідно створення міжрегіональних і міжнародних союзів Донбасу як з іншими регіонами України, так і за міжнародним транспортно-інформаційним мостом «Схід-Захід»: Японія-Китай-Казахстан-Росія-ЄС-США і ін. держави. Донбаський регіон вимагає «прориву» до інформаційних і космічних технологій, новітніх технологій одержання енергоресурсів, нових матеріалів і т.д. Провідну роль у цих процесах будуть грати Донецький і Луганський наукові центри НАН України, ВНЗ, НДІ, а також реалізація інноваційно-інвестиційного проекту «Донбастехнокрай» із створення технополісу.

Шоста стратегічна ціль регіональної стратегічної програми УДСЗ–2017 «Інвестиційно-будівельна діяльність і реконструкція підприємств і споруд» повинна бути пов'язана з модернізацією регіональної економіки та розвитком містобудівної діяльності та благоустроєм територій Донбаського регіону. Інвестиційно-будівельна діяльність має можливість отримувати в Донбаському регіоні значний імпульс для досягнення «інвестиційно-будівельного буму». У свою чергу інвестиційно-будівельна діяльність тісно пов'язана з інноваційною діяльністю в регіоні, зі структурною перебудовою економіки Донбасу. Все це робить необхідними реконструкцію і модернізацію існуючих підприємств Донбаського регіону, а при необхідності і будівництво нових підприємств «висхідних» для світового ринку галузей (комп'ютери, супутники, програмне забезпечення, біотехнології, мережі комунікацій, штучний інтелект, мікроелектроніка та ін.). З метою реалі-

зації цієї стратегічної цілі і усього комплексу цілей регіональної програми УДСЗ-2017 доцільно створення і функціонування, як вже було вказано вище, Донбаської корпорації з розвитку регіону, а також асоціації інвесторів Донбасу. При цьому необхідно здійснити організацію та функціонування Банку реконструкції і розвитку Донбасу, а також інвестиційних і венчурних фондів, які розширюють інвестиційні ресурси регіону на основі широкого співробітництва з Європейським банком реконструкції і розвитку, Світовим банком і іншими міжнародними фінансово-кредитними інститутами.

Сьома стратегічна ціль регіональної програми УДСЗ–2017 націлена на кадрове забезпечення переходу економіки Донбасу на інноваційно-інвестиційну модель розвитку шляхом реалізації менеджерської концепції «Українсько-Донбаська модель», інноваційно-інвестиційного проекту «Донбастехнокрай» із створення технополісу, а також безлічі інших інвестиційних і інноваційних проектів. На всіх стадіях підготовки і реалізації вищевказаних інноваційно-інвестиційних проектів буде потрібна погоджена робота органів регіонального і місцевого самоврядування, фахівців ФППГ, підприємств, організацій, а також створення нових інвестиційних, інноваційних, інформаційних і інших компаній і фірм. Здійснення національної, міжрегіональних всередині регіональних стратегій інноваційного лідерства підвищує попит на фахівців у сфері інноваційного та інвестиційного менеджменту, маркетингу, економіки підприємств, фінансів і інших нових спеціальностей, однак підвищуються вимоги до їхнього рівня спеціалізації і якості знань.

Висновки

Розробка стратегій міжрегіонального та внутрішньорегіонального розвитку організаційно-економічних механізмів активізації інноваційно-інвестиційної діяльності в регіонах України потребує застосування відповідних методичних основ, які включають використання методів стратегічного управління, стратегічного (ідеалізованого) проектування, експертних оцінок, структурно-логічного і економіко-математичного моделювання. Для розробки вказаних стратегій на рівні Донбасу, включаючи Донецьку і Луганську області, доцільно розробити відпо-

відну семицільову програму «Україна-Донбас-Схід-Захід-2017 рік» (УДСЗ-2017), яка б мала наступні дві складові частини: окремо для Донецькою і Луганської областей. Визначені сім стратегічних цілей для розвитку Донбаського регіону на період до 2017 року становлять

структуру організаційно-економічного механізму управління регіональним розвитком Донбасу на основі активізації інноваційно-інвестиційної діяльності, яка узгоджена з національними стратегіями інноваційно-інвестиційного розвитку України.

Література

1. Новий курс: реформи в Україні 2010-2015. Національна доповідь [Текст] / за заг. ред. В. М. Гейця [та інш.]. – К.: НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.
2. Регіональна політика та механізми її реалізації [Текст] / [за ред. М. І. Долішнього]. – К.: Наукова думка, 2003. – 503 с.
3. Онікієнко, В. В. Розвиток національної інноваційної системи на етапі становлення в Україні постіндустріального суспільства [Текст] / В. В. Онікієнко, Л. М. Ємельяненко. – К.: Рада з вивчення продуктивних сил країни НАН України, 2008. – 65 с.
4. Акофф, Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации [Текст] / Р. Л. Акофф, Д. Магидсон, Г. Д. Эдисон; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2007. – 265 с. – ISBN 978-966-415-020-7.
5. Ансофф, И. Новая корпоративная стратегия [Текст] / И. Ансофф. – СПб.: Питерком, 1999. – 416 с.
6. Тацуно, Ш. Стратегия – технополисы [Текст]: монография / Ш. Тацуно; Пер. с англ. В. В. Зотова, С. П. Семенцова; Общ. ред. и вступ. статья В. И. Данилова-Данильяна. – М.: Прогресс, 1989. – 344 с.; ил. – Пер. изд.: The technopolis strategy / S. Tatsuno. - New York, 1986. – ISBN 0-89303885-7.
7. Основы конкурентных преимуществ и инновационного развития [Текст]: Монография / Б. И. Холод, В. А. Ткаченко, Р. Б. Тянь, С. И. Чимшит, А. И. Шукин; Под общ. и науч. ред. проф. Ткаченко В. А. – Д.: ДУЭП, Монолит, 2008. – 405 с.
8. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети [Текст]: Монографія / за ред. З. С. Варналія. – К.: НІСД, 2007. – 768 с.
9. Активізація інноваційної діяльності: організаційно-правове та соціально-економічне забезпечення [Текст]: монографія / О. І. Амоша, В. П. Антонюк, А. І. Землянкін та інш.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк: Ін-т економіки промисловості НАН України, 2007. – 328 с. – ISBN 978-966-02-4246-3.

References

1. New departure: reforms in Ukraine, 2010-2015. National report. Edited by V. M. Geits et al. Kyiv: NVTs NBUV, 2010. 232 p. (in Ukrainian)
2. Regional policy and mechanism of its realization. Edited by M. I. Dolishnyi. Kyiv: Scientific Thought, 2003. 503 p. (in Ukrainian)
3. Onikienko, V. V.; Emelianenko, L. M. Development of national novation system in its infancy of post-industrial society in Ukraine. Kyiv: Rada under study of productive forces of country NAN of Ukraine, 2008. 65 p. (in Ukrainian)
4. Ackoff, Russell L.; Magidson, Jason; Addison, Herbert J. Idealized Design: How to Dissolve Tomorrow's crisis... Today: Creating an Organization's Future. Dnepropetrovsk: Balans Biznes Buks, 2007. 265 p. ISBN 978-966-415-020-7. (in Russian)
5. Ansoff, I. New corporate strategy. St. Peterburg: Piterkom, 1999. 416 p. (in Russian)
6. Tatsuno, S. The technopolis strategy. Monograph. Moscow: Progress, 1989. 344 p. ISBN 0-89303885-7. (in Russian)
7. Holod, B. I.; Tkachenko, V. A.; Tian, R. B.; Chimshit, S. I.; Shchukin, A. I. Edited by V. A. Tkachenko. Basis of competitive position and innovative development. Monograph. Donetsk: DUEP, Monolith, 2008. 405 p. (in Russian)
8. State regional policy of Ukraine: peculiarities and strategic priorities. Monograph. Edited by Z. S. Varnaliia. Kyiv: NISD, 2007. 768 p. (in Ukrainian)
9. Amosha, O. I.; Antoniuk, V. P.; Zemliankin, A. I. et al. Activation of innovative activity: procedural and institutional and social and economics supporting. Monograph. Donetsk: Institute of economics of production NAN of Ukraine, 2007. 328 p. ISBN 978-966-02-4246-3. (in Ukrainian)
10. Liashenko, V. I.; Pavlov, K. V. Nanoeconomics, nanoindustry, nanotechnology: problems and perspectives of development and management in Slavic countries CIS. Murmansk-Donetsk: Publishing house Kolsky NS RAN, 2007. 264 p. (in Russian)

10. Ляшенко, В. И. Наноэкономика, наноиндустрия, нанотехнологии: проблемы и перспективы развития и управления в славянских странах СНГ [Текст] / В. И. Ляшенко, К. В. Павлов. – Мурманск-Донецк: Изд-во Кольского НЦ РАН, 2007. – 264 с.

Иванов Михайло Федорович – к.т.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту організацій Донбаської національної академії будівництва і архітектури. Наукові інтереси: інвестиційна та інноваційна діяльність підприємств.

Иванов Михаил Федорович – к.т.н., доцент; заведующий кафедрой менеджмента организаций Донбасской национальной академии строительства и архитектуры. Научные интересы: инвестиционная и инновационная деятельность предприятий.

Myhailo Ivanov – PhD (Eng.), Associate Professor; Head of the Organization Management Department of the Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture. Research interests: investment and innovation activities of enterprises.